

студентського самоврядування заборонено російську мову у стінах закладу [2]. Статус російської мови відтепер радикально змінено, а частка українців, що вважають мовну проблему в країні надуманою, збільшилась з 27% у 2021 р. до 44% у 2022 р. [1] Сьогоднішня війна спричинила друге коло радикальних реформ в мовній політиці України після Революції Гідності, яке імовірно стане завершальним. Так чи інакше, умови та наслідки цих «мовних» реформ ми відчуваємо в гарячій фазі інформаційної російсько-української війни вже безпосередньо сьогодні.

Список використаної літератури

1. Боротьба в інформаційній та культурній царинах: що думають українці про державну мовну політику та пропаганду на тлі агресії РФ. URL: <https://dif.org.ua/uploads/pdf/98972130362986a6f9b38b7.18237937.pdf>
2. Києво-Могилянська академія заборонила російську мову. Як це працюватиме і чи каратимуть. BBC News Україна. 28 січня 2023. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-64437506>
3. Як вижила українська мова! URL: <https://www.youtube.com/watch?v=b66D1Wnmifc>

Чубур Н.В.

кандидат педагогічних наук, доцент

доцент кафедри політичних технологій,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ ЕТАП

На сучасному етапі політичне життя суспільства тісно пов'язане з використанням інформаційних потоків. Суб'єкти політики для досягнення власних цілей можуть по-різному використовувати інформацію, а саме: з метою досягнення перемоги у політичній боротьбі, для активізації політичної

діяльності громадян та їх інформування, розкриття причин проблем або заради приховування дійсного стану громадянського суспільстві.

Посилення ролі інформації в суспільстві зумовило розвиток державної інформаційної політики. На сучасному етапі актуальними стають питання її формування, визначення провідних завдань, основних векторів спрямованості, вплив державної інформаційної політики на політичний та соціально-економічний стан держави в період широкомасштабної агресії росії проти України.

Серед нормативно-правових актів, в яких закладені основні напрями державної інформаційної політики слід відзначити Законі України «Про інформацію». У статті 3 йдеться про те, що кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів [1]. В Україні вільний доступ громадян до інформації визначений як одне з пріоритетних завдань. Наступним важливим кроком стало прийняття Закону України «Про доступ до публічної інформації». Цей Закон визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес [2].

Важливим етапом реформування громадянського суспільства є відкритість інформаційної політики. 8 грудня 2015 року Президентом П. Порошенком був підписаний Закон України № 856-VIII «Про систему іномовлення України». Цей законопроект, по-перше, інтегрує вітчизняний контент у світове інформаційне співтовариство; по-друге, забезпечує захист національних інтересів України за кордоном [3].

На сучасному етапі діє єдиний виконавчий орган, який повинен реалізовувати, контролювати та втілювати в життя країни завдання щодо державної інформаційної політики – Міністерство культури та інформаційної політики України.

Державна інформаційна політика має сприяти поширенню, обміну, охороні інформації; передбачає контроль держави за змістом та спрямуванням інформації; визначає темпи і рівень розвитку держави; створює певні умови функціонування інформаційної системи; сприяє налагодженню діалогу між державою на громадянським суспільством тощо. Всі функції, які виконує державна інформаційна політика, є пріоритетними та сприяють збереженню стабільності й розвитку держави [4, с. 156].

Аналізуючи державну інформаційну політику, треба виділити такий вид інформації, як «соціально значуща інформація». Соціально значуща – це інформація, яка цікавить значну кількість людей в країні на даному етапі. Для українського суспільства сьогодні соціально значущою є інформація про повномасштабну війну росії проти України, що триває вже рік; про подальші прогнози щодо військових дій; міжнародна військова та дипломатична підтримка; інформація щодо внутрішньо переміщених осіб; про економічні та соціальні проблеми в країні, які виникли під час війни та шляхи їх вирішення.

Президент України В. Зеленський підписав Указ №152/2022, яким ввів в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану». Раніше РНБО України, «враховуючи пряму військову агресію з боку Російської Федерації, активне поширення державою-агресором дезінформації, викривлення відомостей, а також виправдовування або заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, з метою донесення правди про війну, забезпечення єдиної інформаційної політики в період дії в Україні правового режиму воєнного стану», вирішила: «Установити, що в умовах воєнного стану реалізація єдиної інформаційної політики є пріоритетним питанням національної безпеки, забезпечення якої реалізується шляхом об'єднання усіх загальнонаціональних телеканалів, програмне наповнення яких складається переважно з інформаційних та/або інформаційно-аналітичних передач на єдиній інформаційній платформі стратегічної комунікації –

цілодобовому інформаційному марафоні «Єдині новини #UАразом», – йдеться в додатку до Указу Президента України [5]. З огляду на це рекомендовано Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення вжити заходів щодо реалізації цього рішення.

Сучасний етап військових реалій в нашій державі розкрив цілу низку проблем та показав необхідність подальшого формування ефективної державної інформаційної політики. В її основі має бути закладений чіткий механізм створення державного інформаційного простору на основі забезпечення державної інформаційної безпеки. Під час відкритої агресії росії саме державна інформаційна політика має сприяти захисту інформаційного поля суспільства, забезпечувати своєчасну та об'єктивну інформацію, налагодити діалог між владою та громадянським суспільством.

Список використаної літератури

1. Про інформацію [Електронний ресурс]: Закон України від 2 жовтня 1992 р. №2657-ХІІ. – Режим доступу: <http://zaon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення 10.02.2016).
2. Про доступ до публічної інформації [Електронний ресурс]: Закон України від 13 січня 2011р. № 2939-VI. – Режим доступу: https://minjust.gov.ua/m/str_35409.
3. Про систему іномовлення України [Електронний ресурс]: Закон України від 8 грудня 2015 р. № 856-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-19#Text>.
4. Нестеряк Ю.В. Державна інформаційна політика: теоретико-методологічні засади: Монографія / Ю.В. Нестеряк. – К. : НАДУ, 2014. – 292 с.
5. Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану. Рішення РНБО. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004525-22#Text> (дата звернення 20.04.2022).